63ste Jaargang No. 5205 DAGBLAD Zaterdag 6 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Adres: Conscientiesteeg 27. Tel 1858. P bus 8 Willemstad
Uitgever en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes Postbus 14. Oranjestad: tel 38

„De Verenigde Volken moeten slagen", aldus Truman

Molotov niet naar de Algemene Assemblee

Van Mook krijgt meer macht

De meeste Indonesiers voor een Federale Unie

TRUMAN VOOR HET BRAZILAANS CONGRES.

Truman zeide het Braziliaans Congres, dat hij er van overtuigd is, dat Brazilië en de Verenigde Staten trouw zullen zijn aan het grote toevertrouwde pand, waarvan afhangen de levens en vrijheid van zo vele millioenen ontgoochelde en ontmoedigde mensen. Truman vroeg de aandacht voor het feit, dat de twee grootste naties van het Westelijk Halfrond zijn gespaard gebleven van onbegrensde verwoesting en ontwrichting, veroorzaakt door de oorlog.

PRESIDENT TRUMAN
......niet alleen op de wereld......

Hij vervolgde: wij zijn in het tijdperk waarin Brazilië en de Verenigde Staten tezamen met de zusternaties van het Westelijk Halfrond moeten voortgaan samen te werken ter ontwikkeling van een sterke en samenwerkende kracht ten goede van het mensdom.

De redevoering waarop de president het grootste gedeelte van de laatste twee dagen op werkte was zijn tweede, die op Braziliaans grondgebied gehouden werd. Dinsdag sprak hij op de sluitingszitting van de interamerikaanse verdedigingsconferentie te Quitandinha. Daar wees hij er op, dat de problemen van de vrede nog steeds voor ons liggen en moeilijker zijn dan wij konden voorzien.

Truman legde nu opnieuw de verklaring af, dat de Verenigde Staten vastbesloten zijn, dat de schepping der Verenigde Volken moet slagen ondanks de moeilijkheden, die haar ontwikkeling in de weg staan.

De Verenigde Volken, aldus Truman, zijn niet bedoeld als een tijdelijk middel. Het is een blijvend deelgenootschap tussen de volken van de wereld ter verkrijging van een algemene vrede en een algemeen welzijn.

De moeilijkheden, die wij tegenkwamen in deze beginperiode van het leven der Verenigde Volken heeft ons niet ontmoedigd. Integendeel zij hebben ons besluit verstevigd, dat wij zullen slagen. De verenigde Staten zijn besloten de Verenigde Volken met alle hulpbronnen ter hunner beschikking te helpen.

Truman verklaarde, dat het bereiken van een effectieve organisatie der Verenigde Volken eist standvastigheid van doel, onverflauwde harde arbeid en eindeloos geduld.

Het grootste gedeelte van Trumans rede was gewijd aan het loven der goede betrekkingen, die er altijd bestaan hebben tussen de Verenigde Staten en Brazilië. Hij wees op hun gemeenschappelijke beginselen en verzekerde, dat zij tezamen konden werken voor een betere wereld.

De president legde de nadruk op de noodzakelijkheid van samenwerking tussen de volken van het Westelijk Halfrond om de verwoeste gebieden te helpen opbouwen. Een van de grootste lessen, die de huidige geslachten ons leerden, is dat wij niet alleen op de wereld rondlopen. Verwoesting, leed en verwarring in andere delen van de wereld bieden ons nu dan nooit tevoren het hoofd. Onze natie bracht grote offers gedurende de oorlog, maar wij zijn gespaard gebleven voor vele kwalen, die anderen leden. (Rio de Janeiro, (AP) 5.9).

WAT TRUMAN IN RIO DOET.

Truman trok voordeel van het prachtige weer na de lange regen van gisteren, die hem belette zijn gewone vroege morgenwandeling te doen. Deze morgen stond hij vroeg op en ging aan de wandel voor zijn ontbijt met zijn lijfarts. Na het ontbijt gingen zij er weer van door en wandelden 45 minuten in de uitgestrekte parken van het Laranjeirah-paleis.

Morgen zal Truman een grote groep Braziliaanse krantenmensen ontvangen en later zal hij receptie geven aan de Noordamerikaanse inwoners van Rio de Janeiro.

Zaterdagavond geeft hij een diner aan Dutra in de Noordamerikaanse ambassade, waarmede Truman het diner van Dutra beantwoordt, dat hedenavond in het paleis van Buitenlandse Zaken plaats vindt. Na het afnemen van de gebruikelijke Braziliaanse parade op Onafhankelijkheidsdag verlaat president Truman Zondag Rio de Janeiro aan boord van het slagschip Missouri.

De perssecretaris Ross zeide, dat het reisplan voor de terugkeer nog niet was uitgewerkt, maar er bestonden geen plannen om Venezuela te bezoeken. Er werd niets gezegd van plannen betreffende de thuisreis buiten de mogelijkheid dan van een bezoek aan San Juan in Puerto Rico en aan de Virgin eilanden (Rio de Janeiro, (AP) 5.9).

MOLOTOV NIET NAAR DE ALGEMENE ASSEMBLEE.

Een gezaghebbende autoriteit zeide, dat de Russische minister van Buitenlandse Zaken Molotov de openingszitting van de Algemene Assemblee op 16 September niet zal bijwonen, maar dat hij wel klaar zal staan om bij eventuele noodgevallen naar New York te vliegen. De Russische delegatie zal in het begin geleid worden door Andrei Vishinsky, Marshall van de Verenigde Staten en Bidault van Frankrijk hebben definitief laten weten, dat zij zullen komen. Ook Bevin zal aan het hoofd staan van de Engelse delegatie. De volgende week zal de minister van Buitenlandse Zaken van China Shih Chih aankomen (Lake Success, (AP) 5.9).

VAN MOOK NAAR WASHINGTON.

Van Mook zal Zaterdag naar de Verenigde Staten vliegen om de Indonesische quaestie te bespreken met de autoriteiten der Verenigde Staten en met Van Kleffens. Zijn verblijf aldaar zal kort zijn, waarna hij via Nederland naar Batavia terugkeert. Robert Lovett vertelde de pers, dat het telefoontje van Van Kleffens absoluut persoonlijk was om het bezoek van Van Mook te regelen. Van Kleffens zeide nog, dat Van Mook ook zijn zoon Cornelius zal bezoeken, die in New York op school is (Aneta).

RONDOM VAN MOOK.

Bevoegde waarnemers verwachten dat in de vergadering van de ministerraad die hedenmiddag wordt gehouden, het plan van Van Mook besproken zal worden. Men veronderstelt dat het plan voorstellen bevat tot een benadering van de vroegere republikeinse ministers die anti-Sjahrir zijn, om besprekingen te voeren omtrent het vormen van een interim regering in Indonesië. Tevens veronderstelt men dat Van Mook grotere volmachten zal vragen (A.N.P. 5.9).

DE PAUS EN HET MARIAAL CONGRES.

In een radiotoespraak tot het Internationale Mariale Congres te Maastricht schonk Paus Pius XII Zijn groeten en bemoediging aan het Congres.

PIUS XII
......Nederland een grote troost.

De Paus sprak vanuit Zijn zomerverblijf Castel Gandolfo. Zijne Heiligheid deed een beroep op een helder inzicht om de moeilijke doelstellingen van deze tijden te onderkennen. De Paus drong er bij Zijn luisteraars op aan het huwelijk, het huisgezin en de sociale rechtvaardigheid te verdedigen.

De Heilige Vader noemde de hechte grondslag van het katholieke leven in Nederland een grote troost in deze uiterst moeilijke tijden. In het biezonder prees de Paus het werk van Cardinaal de Jong, den Aartsbisschop van Utrecht en den Pauselijk Delegaat op het Congres, gedurende de oorlogsdagen. (Vaticaan, (AP) 5.9).

JODEN VECHTEN IN TEL AVIV.

Leden van de ondergrondse Joodse verdedigingsorganisatie 'Hagana' vochten in de straten van Tel Aviv met de leden van de Joodse ondergrondse beweging 'Irgun Zvai Leumi'. Tien personen werden gewond, waarvan twee ernstig, zodat zij naar het hospitaal moesten worden gebracht. Het gevecht brak uit, toen de 'Hagana'-groep de aanplakbiljetten van de 'Irgun' van de muren trok in de Dizengoffstraat en omgeving. De 'Hagana'-organisatie heeft gezworen de terreur in het Heilige Land te bestrijden. De Irgunisten, die zich aansprakelijk stellen voor de moeilijkheden uit Palestina, begonnen hierop te vechten.

Ondertussen maakte de politie van Tel Aviv bekend, dat jonge Joden en Jodinnen van de 'Stern'-organisatie, een kleine ondergrondse beweging, persoonlijk een ultimatum hebben gebracht aan achttien Joodse autoriteiten van het belastingkantoor om binnen 96 uren ontslag te nemen of anders de consequenties van hun weigering te aanvaarden. Jerusalem, (AP) 5.9).

MOORDENAAR GEARRESTEERD.

De politie arresteerde Soeit, de moordenaar van de Zwitserse familie Kunzle op 7 Augustus jl. Men vond juwelen ter waarde van 15.000 gulden, tevens vele kostbare stukken, die eigendom waren van de uitgemoorde familie (A.N.P., 5.9).

het nieuws van vandaag

Zijne Heiligheid de Paus sprak tot het internationaal Mariaal Congres te Maastricht vanuit zijn zomerverblijf. Met nadruk wees de Paus op de verdediging van het huwelijk, het huisgezin en de sociale rechtvaardigheid door de katholieken. Herhaaldelijk spreekt Pius XII over deze grondpeilers der gemeenschap, maar het is alsof Zijn stem is als die van een roepende in de woestijn. De ontwrichting van het huwelijk, dat een spelletje werd, en van het huisgezin, dat een kostgangerstehuis is geworden, neemt zienderogen toe. De sociale rechtvaardigheid wordt slechts beoefend om de rampen van onwil en ontevredenheid der arbeiders te stuiten, maar niet uit de innerlijke overtuiging, dat eenieder recht heeft op een behoorlijk bestaan volgens zijn stand.

De Paus houdt vol met te wijzen waar de kwalen zijn en waar de geneesmiddelen. Hij kent geen ontmoediging en vindt Zijn nimmer falend optimisme in Zijn zending van Leraar der volken.

Van Mook hield een radiorede tot de Verenigde Staten, waarin hij wees op de slechte toestand van de bevolking in de door de politieactie bezette Republikeinse gebieden. Ook uit andere telegrammen blijkt dit. 25 Millioen mensen zijn ondervoed en verkommeren van ziekte. Gedeeltelijk wordt de schuld geweten aan de anti-Nederlandse geest, die momenteel in de Verenigde Staten heerst. Nederland zelf heeft geen geld om te helpen. Misschien zou de Nederlandse regering voor deze arme stakkers het geld kunnen gebruiken, dat anders de Nederlandse informatiedienst in de Verenigde Staten maar opslokt. Dat gevalletje heeft schatten gekost, vooral ook onder de oorlog. En het resultaat een anti-Nederlandse geest plus Nederlanders op klompen met tulpen en misschien nog kaas of anders kaaskoppen.

De Nederlandse regering schijnt Van Mook meer volmachten te gaan geven en men wil een middenweg volgen door te trachten een interimregering te vormen na weder contact gezocht te hebben met leden van de vroegere Republikeinse ministeries, die anti Sjahrir waren.

De sultan van Pontianak hield een persgesprek, waarin hij veel van de troebelen in Indonesië weet aan communistische invloed door Moskou geleid. Zeker 75 millioen inwoners van Indonesië willen niets weten van de Republiek en het grootste gedeelte voelt meer voor een Federale Unie zoals de Verenigde Staten zijn. Hij besloot zijn persgesprek met de dreiging. Als de Nederlanders niet vechten, zullen wij het doen.

Van Lake Success komt het bericht, dat Argentinië van plan is het veto-recht der Grote Mogendheden te gaan bestrijden. Truman sprak voor het Braziliaanse Congres. Het was een jubellied van historische vriendschap en verbondenheid. Ook beklemtoonde hij weer, dat de Verenigde Staten alles zullen doen om het instituut der Verenigde Volken in stand te houden.

10.000 VLIEGTUIGEN NOODZAKELIJK.

De bevelvoerende generaal van de luchtverdediging der Verenigde Staten vroeg om een geregelde luchtmacht, die steeds strijdvaardig is, bestaande uit 10.000 moderne vliegtuigen en 400.000 geoefende manschappen. Een luchtvaartcorps van zulk een grootte is nodig, aldus luitenant-generaal George C. Stratemeyer, om een blijvende vrede te handhaven (Cleveland, (AP) 5.9).

RONDOM DE CONSULS.

Waarschijnlijk zullen de consuls Maandag weer te Batavia vergaderen. De Belgische consul van der Stichtelen en de Britse consul Lambert zijn heden naar Djokjakarta vertrokken en worden op dezelfde dag terug verwacht. De Franse consul Raux en de Australische consul Eaton keren Maandag te Batavia.

Men veronderstelt, dat de consulaten uitgebreid zullen worden met militaire attaché's op verzoek van de Veiligheidsraad. Op het Britse consulaat generaal zijn reeds verbindingsofficieren van de marine en de luchtmacht werkzaam (A.N.P., 5.9).

NEDERLANDS COMMUNIQUÉ.

Het Nederlands communiqué van heden bericht, dat sinds het bevel om de vijandelijkheden te stoppen, meer dan 800 inbreuken plaats vonden. 12000 Chinezen hielden te Medan een protest betoging tegen de republikeinse wandaden (5.9).

25 MILLIOEN MENSEN HULPBEHOEVEND.

Vier vijfde van de bevolking in de Republikeinse gebieden van Java en Sumatra, waarover de Nederlands-Indische regering onlangs haar gezag uitbreidde, is volgens de Volkskrant hulpbehoevend. De toestand van het volk, dat geschat wordt op ongeveer 25 millioen personen, is allertreurigst. Zij zijn ondervoed, vuil, slecht gekleed en lijdend aan malaria en dysenterie. Deze toestand is gedeeltelijk te wijten aan het feit, dat de hulp uit de Verenigde Staten practisch is opgehouden. Het weerhouden van de steunverlening is weer een gevolg van de sterke anti-Nederlandse geest, die er op het ogenblik in Nederland bestaat. De regering is zelf niet in staat hulp te bieden, omdat er gebrek is aan fondsen. (Aneta)

DE BRITSE REGERING BESCHULDIGD.

De vereniging der Britse Kamers van Koophandel beschuldigden Britse regering ervan te laat grotendeels een negatieve actie te beginnen ter oplossing van de crisis. Men drong aan op een positieve actie, die daarin bestaat, dat de regering ophoudt met geld te smijten en het toezicht op de uitgaven verscherpt. De vereniging vraagt voor vermindering van de ambtenarenstaf, het verminderen van subsidies voor de levensmiddelen en verlaging van de bestuurskosten in Duitsland en in andere delen van Europa.

De Kamers van Koophandel zeiden, dat het van vitaal belang was om de begroting in goed evenwicht te houden zonder het totaal van de belastingen te vergroten. (Londen, (AP) 5.9).

„HAARD VAN MISDAAD"......

Het comité ter handhaving van de Rijkseenheid telegrafeerde heden naar de ministerraad erop aandringende, dat het cabinet na openlijk erkend te hebben, dat de gruwelen bedreven werden door de zg. republiek, onmiddellijk de order zal geven deze „haard van misdaad" uit te roeien. Het telegram was getekend door Gerbrandy, Welter en Generaal Winkelman (A.N.P., 5.9).

Brazilie 125 jaar Onafhankelijk

Een land met een schitterende toekomst

Terwijl de feestklanken nog nagalmen van de plechtige sluiting van de Interamerikaanse conferentie, waarop de Amerikaanse landen zulk een eensgezindheid hebben getoond om alles te doen ter verkrijging van een blijvende vrede, schallen wederom de bazuinen in de schone stad Rio de Janeiro, de hoofdstad van de grootste Republiek van Zuid-Amerika.

Morgen viert Brazilië de dag, dat vóór 125 jaar geleden Pedro I, constitutioneel keizer en defensor perpetuo do Brazil, de volledige scheiding afkondigde van Brazilië en Portugal en hiermede begon een schitterende toekomst voor dit rijke land.

In Wereldoorlog II streden de Brazilianen aan de zijde van de Geallieerden en leverden zij een enorme bijdrage, vooral in materiaal. Brazilië werd de leverancier van allen, die streden tegen Duitsland. Brazilië werd een wereldmacht tijdens Wereldoorlog II en door haar innige vriendschap met de Verenigde Staten van Noord-Amerika wist zij een geweldige stoot te geven aan haar industriële ontwikkeling.

Brazilië is het land van de toekomst met een oppervlakte van 8.511.189 vierkante kilometer, dus bijna even groot als Europa.

Deze reuze-staat, die bijna 45 millioen inwoners telt, maar ruimte heeft voor wel 900 millioen, veranderde in één eeuw van Portugese kolonie, in koninkrijk, keizerrijk en republiek en is het enige land op het continent van Amerika, waar het Portugees de voertaal is.

Portugese kolonie.

Op 26 Januari 1499 stapte de Spanjaard Vincente Yánez Pinzon, een reisgenoot van Columbus, aan wal in de nabijheid van het tegenwoordige Pernambuco en nam het nieuw ontdekte land in bezit voor den koning van Spanje.

Op 22 April 1500 werd Brazilië opnieuw ontdekt door den Portugees Pedro Alvarez de Cabral, die op een tocht naar Oost Indië, door stormen overvallen, terecht kwam in de baai van Porto Seguro.

Hij nam het land in bezit voor den koning van Portugal.

De Portugese Koning kon aanspraken maken op het nieuw ontdekte land tengevolge van de uitspraak van den Paus (Verdrag van Tordesillas 1494).

Cabral noemde het pas ontdekte land Terra da Santa Cruz (Land van het heilige kruis). De naam Brazilië kreeg onze grote Zuidelijke buur pas later. Lange tijd was namelijk het voornaamste export-product verfhout (Caesalpina brasilensis) en naar dit hout, Palo Brasil, (Pao Brasil) werd later het land genoemd).

Koning Manuel van Portugal zond in het jaar na de ontdekking den ontdekkingsreiziger Amerigo Vespucci (naar wien later geheel Amerika zou heten) naar Brazilië en deze voer langs de kust van 1501 tot 1502. Op 1 Januari 1502 kwam hij in de baai van de tegenwoordige hoofdstad en noemde deze Rio de Janeiro (Januari-rivier).

PRESIDENT DUTRA.

In het pas ontdekte gebied hadden de Portugezen zowel met binnenlandse als buitenlandse vijanden te doen. Spanjaarden, Fransen, Nederlanders enz. betwistten den Portugezen het bezit over Brazilië.

Pernambuco, de laatste Nederlandse bezitting werd in 1654 veroverd en in 1661 werd geheel Brazilië door Nederland aan Portugal afgestaan voor de som van 8 millioen gulden en vrijheid van handel op dit gebied en op Afrika.

Aangezien Portugal het land als kolonie bleef beschouwen en het handelsverkeer in menig opzicht belemmerde ter bescherming van eigen belangen, kon Brazilië ondanks de geweldige rijkdommen niet behoorlijk ontwikkeld worden.

Een Koninkrijk.

In 1808 bracht koning Johan VI, die vluchtte voor de troepen van Napoleon, zijn zetel over naar Rio de Janeiro. Hiermede begon de bloei van het land en van kolonie werd Brazilië een staat toen het in 1815 tot een koninkrijk werd verheven.

Toen de koning aanstalten maakte om terug te keren naar Portugal en de Brazilianen nog grotere afhankelijkheid van het

moederland vreesden, ontstond in 1821 een opstand in Rio.

De koning liet toen den kroonprins Pedro als zijn vervanger achter.

Toen men te Lissabon den kroonprins terug riep, verklaarde het volk te Sao Paulo dat het na zijn vertrek de republiek zou uitroepen. Dom Pedro achtte het toen geraden te blijven.

Op 13 Mei 1822 werd Dom Pedro tot duurzamen verdediger van Brazilië (defensor perpetuo do Brazil) benoemd.

Een Keizerrijk.

Op 7 September 1822 werd de volkomen scheiding van Brazilië en Portugal plechtig afgekondigd. Pedro I werd constitutioneel keizer.

Engeland erkende de nieuwe toestand het eerst en stond het jonge keizerrijk ook werkelijk bij tegen de Portugezen.

In een oorlog met Argentinië kreeg de Banda Oriental (Uruguay) haar onafhankelijkheid.

Onder keizer Pedro II, die op 15-jarige leeftijd meerderjarig verklaard werd (1840) begon de eigenlijke bloei van het land.

Tal van immigranten vooral Italianen en Duitsers trokken naar Brazilië, de koffie-aanplant nam geweldige afmetingen aan, rubber- en para-noot werden belangrijke export-producten, spoorwegen werden aangelegd, enz.

Een Republiek.

Het keizerrijk zou echter niet lang de regeringsvorm blijven van Brazilië. In 1889 brak een militaire revolutie uit onder generaal Diodoro de Fonseca en zonder bloedvergieten werd de keizer onttroond. In 1890 moest hij het land verlaten en op 22 Februari 1891 werd de Republiek der Verenigde Staten van Brazilië uitgeroepen (Republica dos Estados Unidos do Brazil).

Ondanks een paar revoluties ontwikkelde het land zich steeds meer. Grensconflicten werden in der minne opgelost, de gezondheid werd bevorderd door doelmatige bestrijding van de gele koorts in het Amazone gebied, het spoorwegnet werd uitgebreid, kortom het land ging vooruit.

In 1930 moest President Washington Luis Pereira de Sonza, wiens regeringsperiode was afgelopen, aftreden. De regeringscandidaat was Julio Prestes. De tegen-candidaat was Getulio Dornelles Vargas. Julio Prestes werd gekozen. De aanhangers van Vargas beweerden evenwel dat de verkiezing waardeloos was, aangezien er met de stembriefjes geknoeid was.

In de revolutie, die volgde, bleef Vargas overwinnaar. Bij de volgende verkiezingen werd President Vargas weer gekozen en hij bestuurde het land dus ruim 15 jaar. De huidige president is Dutra, de gastheer van President Truman.

De bevolking.

De oudste bewoners van Brazilië waren vermoedelijk de Tapuya Indianen. Nog altijd wonen in het Amazone-gebied meer dan 100.000 Roodhuiden. Over de Indianen alleen zou men boeken vol kunnen schrijven. In Brazilië kwamen verschillende stammen van diverse trappen van beschaving voor, toen de Portugezen het land veroverden. Door vermenging van blanken met Indianen en later met ingevoerde Negerslaven heeft Brazilië evenals Suriname een heterogene bevolking.

Men kan in het kort zeggen, dat de bevolking bestaat uit Blanken, Indianen, Negers, Mestiezen, Mulatten en in later tijd Japanners.

Dank zij de heterogene samenstelling is er geen rassenonderscheid en heeft iedereen gelijke kansen.

De bevolking is overwegend Katholiek.

Als biezonderheid kan worden vermeld, dat Brazilië geen echtscheiding kent. In dit opzicht neemt het land een uitzonderlijke positie in.

Bestuur.

Als reeds gezegd is Brazilië een federatieve statenbond, aan het hoofd waarvan een President staat.

Aan het hoofd van iedere staat stond vroeger een Gouverneur. Sedert de hoofden der verschillende staten niet meer gekozen, maar benoemd worden, spreekt men van Interventor in plaats van Governador.

Behalve het Bondsdistrict heeft men er de staten: Alagoas, Amazonas (de laagvlakte van de Amazone alleen is wel 100 maal Nederland), Mahia, Ceará, Espiritu Santo, Goyaz, Maranhao, Matto Grosso, Minas Geraes, Pará, Parahnyba, Pararà, Pernambuco, Prauhy, Rio de Janeiro, Rio Grande do Norte, Rio Grande do Sul (daar werd President Vargas geboren), Santa Catharina, Sao Paulo, Sergipe, en het Acre-territorium.

Het voornemen bestaat om het Bondsdistrict te verplaatsen naar de staat Goyaz, in het centrum van het land.

Het belangrijke Brazilië.

Men behoeft geen waarzegger te zijn om te voorspellen, dat Brazilië een toekomst heeft, die misschien nog belangrijker zal zijn dan die van de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Het land beschikt over geweldige plantaardige rijkdommen, waarvan wij noemen rubber, koffie, cacao, rijst, olie-houdende zaden, katoen, suiker enz.

Het aantal runderen alleen kan geschat worden op meer dan 95 millioen.

Verder heeft Brazilië steenkool, ijzererts, mangaan, bauxiet, chroom, mica, goud, koper, diamanten (ook zwarte), zilver, enz.

De textiel industrie en de knnstzijde — productie zijn zeer belangrijk.

Indrukken uit de West

Op het eiland Curaçao

XIV.

door

MR. G. KROPMAN.

Ik moet een fout herstellen. In een vorig artikel schreef ik, dat ik op Curaçao geen Nederlandse Boekhandel had kunnen ontdekken. Blijkbaar had ik toch nog te weinig door de Curaçaose straten gewandeld. Want er zijn er twee, namelijk in de Bredestraat en beide zéér goed. Het ene is „De Hollandse Boekhandel" en de andere is „Liberty", waar tal van goede Nederlandse boeken en tijdschriften verkrijgbaar zijn. Het spijt mij, dat ik Curaçao te kort heb gedaan!

Het is jammer, maar ik kan onmogelijk alle bezoeken beschrijven, welke de Parlementaire Commissie aan tal van instellingen op Curaçao heeft gebracht. Het prachtige moderne St. Elizabeth-ziekenhuis zou anders wel een beschrijving waard zijn. Evenzo het Tehuis voor Ouden van Dagen op Habay, waar wij aan enige Creoolse dames van om en bij de honderd jaar, onze complimenten maakten en vooral ook zou het de moeite waard zijn iets te vertellen over het sociale werk, waarvan de adjudant van den Gouverneur de ziel is en onder andere de verzorging van misvormde kinderen omvat. De geneesheer en psychiater Dr. Enge's is erin geslaagd met veel toewijding en veel geduld heel wat van die zwarte peuters met dikwijls slechts stompjes, in plaats van ledematen, te leren zichzelf te helpen.

Maar ik moet mij beperken. Alleen wil ik toch van hieruit nog even denken aan ons kort bezoek aan „Welgelegen", ook op Habay, waar wij een viertal Nederlandse meisjes aantroffen, vrolijk en opgeruimd: maatschappelijke werksters. En ik vroeg mij af of onze katholieke scholen voor maatschappelijk werk geen afgestudeerde leerlingen kunnen animeren om met dit dappere viertal samen te werken. Want ik verzeker u: er is nog veel te doen op Curaçao en de andere eilanden van de Antillen.

Gevoeligheid.

Eigenlijk mag ik dat zo maar niet zeggen! Want de Curaçaoënaars zijn uitermate gevoelig en horen niet graag, dat men bepaalde toestanden niet biezonder prijzenswaardig vindt. Deze gevoeligheid, welke nogal eens overgevoeligheid wordt — is wel te verklaren. Curaçao is pas betrekkelijk korte tijd een welvarend gebiedsdeel, er heerst een zeer geanimeerde activiteit op allerlei gebied, men is tot veel in staat waartoe men vroeger èn de krachten èn de financiën miste. Bij deze opgang hoort men, begrijpelijk, niet graag aanmerkingen, ook al worden die met de beste bedoelingen gemaakt. Men verliest in Curaçao wel eens al te gemakkelijk uit het oog, dat, als wij menen, dat het onderwijs voor vernieuwing vatbaar is, als wij constateren, dat de volkshuisvesting verbeterd zou kunnen worden, als wij ons verbazen over het feit, dat bij een bevolking, welke voor 80% katholiek is het aantal onwettige geboorten schrikwekkend hoog is, dat wij dan een en ander opmerken niet om de Curaçaoënaars erop te wijzen, dat het bij ons in Nederland allemaal veel beter is, maar dat wij met oprechte belangstelling onze hulp aanbieden om hen in de gelegenheid te stellen van onze ervaring in Nederland te profiteren.

Natuurlijk — het is met het oog op die gevoeligheid nodig dit erbij te zeggen — met volkomen eerbiediging van eigen volkskracht, van eigen aard en mentaliteit, want het zou dwaasheid zijn in dit gebiedsdeel Nederlandse gewoonten te willen inplanten! Ik geef intussen toe, dat èn in het verleden èn ook thans nog tengevolge van Nederlands onverstand veel misverstand is gekweekt. Evenals in Suriname heeft ook op Curaçao vaak een belachelijk superioriteitsgevoel van sommige Nederlanders veel kwaad gesticht en wantrouwen opgewekt. En eenmaal gewekt wantrouwen is een kwaad ding, het is een voedingsbodem voor eventuele onruststokers en het maakt een hartelijke en oprecht gemeende samenwerking er niet gemakkelijker op.

Ik moet zeggen: tijdens de hearings is van enig wantrouwen niet gebleken. Wij bespraken allerlei politieke, sociale, financiële en culturele vraagstukken, en aan de kant der Curaçaoënaars met grote kennis van zaken.

Vijf jaar geleden.

Onze Parlementaire Commissie kreeg de stellige indruk, dat men op Curaçao verlangt de band met Nederland te versterken. Mits dan ook de staatkundige hervormingen tot stand komen en spoedig tot stand komen.

Men begrijpt ten volle dat de Indonesische quaestie vertragend heeft gewerkt, maar van de andere kant is het nu reeds vijf jaar geleden, dat de Koninklijke belofte werd gedaan. Afgezien van détail-wensen gaat het zo goed als algemeen om zelfstandigheid in wetgeving en bestuur ten aanzien van interne aangelegenheden en deelneming in de meer algemene zaken, welke het gehele Koninkrijk raken, met name buitenlandse aangelegenheden en defensie. Men verlangt grote uitbreiding van het kiesrecht, dat inderdaad thans veel te beperkt is, herziening van de staatsrechtelijke positie van den Gouverneur, onder andere opheffing van diens bevoegdheid om een aantal Statenleden te benoemen en instelling van een bestuur, dat aan de Staten verantwoordelijk is.

Op grond van talloze gesprekken èn met organisaties èn met belangrijke persoonlijkheden op Curaçao kreeg de Parlementaire Commissie toch wel de indruk, dat indien met beleid — hetwelk spoed niet uitsluit! — wordt te werk gegaan, aan deze verlangens in belangrijke mate kan worden voldaan.

Curaçao is een gebiedsdeel met een behoorlijk intellectueel niveau en met een vrij ontwikkeld politiek leven. Natuurlijk moet men er bij een en ander geen Westeuropese maatstaven aanleggen en er is nog ruimte voor behoorlijke voorlichting, niet alleen op politiek maar ook op sociaal gebied. De pers en de radio hebben in dit opzicht een belangrijke taak, welke naar mijn mening op het ogenblik niet voldoende ten uitvoer wordt gebracht.

Belofte maakt schuld.

Er is echter ook nog iets anders nodig. Ik vrees namelijk dat op ons Departement van Overzeese Gebiedsdelen een geest heerst, welke zo goed als geheel in beslag genomen is door Indonesië, waardoor de belangstelling voor de West aan levendigheid heeft ingeboet. Bovendien vraag ik me ook wel eens af, of men in officiële stukken voldoende rekening houdt met de zo even gesignaleerde gevoeligheid. Ik heb de indruk dat men wel eens te men daarin we[l] alles vermijdt wat doet denken aan een staatsrechtelijke verhouding, welke zo niet in theorie dan toch in feite achter ons ligt.

Hoe dit zij, het politieke leven heeft op Curaçao in de laatste maanden grote activiteit getoond, de hervormingen zijn op komst, de Staten van Curaçao zijn geraadpleegd, en de politieke partijen zijn bezig zich te oriënteren, soms ook zich te heroriënteren. Het is de hoogste tijd, dat thans de regering in ietwat versneld tempo voldoet aan hetgeen in uitzicht is gesteld.

JEUGDSPORT.

Schoolathletiek en voetbalwedstrijden ter gelegenheid van de verjaardag van H. M. Koningin Wilhelmina gehouden op Zaterdag 30, Zondag 31 en Maandag 1 Sept op de terreinen van de C. B.L.O., K.S.C. en Mundo Nobo.

Zaterdagmorgen 8 uur namen de voetbalwedstrijden een aanvang, terwijl de athletiek wedstrijden om 8.30 uur begonnen.

Wij laten hieronder de uitslagen volgen.

Voetbal 1e ronde (lagere school).

Willem de Zwijgedschool — Willibrord. Coll. 2—0.

Gr. Kw. — St. Vincentiusschool 5—0.

St. Albertus Coll — Schroederschool 2—1.

Scherpenheuvel — St. Thomas Coll 6—0.

2e ronde Zondag morgen:

Gr. Kw. — Willibrord Coll. 5—0.

Scherpenheuvel — St. Albertus Coll. 5—0.

St. Vincentiusschool — Will. de Zwijgerschool 5—2.

Maandagmorgen finale:

Scherpenheuvel — Gr. Kw. 1—0.

1e prijs Koningin Wilhelmina beker Scherpenheuvel.

2e prijs Gr. Kw. en St. Vincentiusschool.

Voetbal Mulo en Ambachtscholen.

Zaterdag 1e ronde.

Ambachtsschool — Schroederschool 6—0.

Scherpenheuvel — St. Thomas Coll 2—0.

Zondag 2e ronde.

Scherpenheuvel — Ambachtsschool 4—1.

St. Thomas College — Schroederschool 2—1.

Maandag finale.

Scherpenheuvel — St. Thomas Coll. 0—0.

Na het nemen van 6 strafschoppen won Scherpenheuvel de Koningin Wilhelminabeker.

Tijdens deze finales waren ongeveer 3000 toeschouwers in hoofdzaak jeugd.

Aan de athletiek wedstrijden namen ruim 100 athleten deel en werden vaak goede prestaties geleverd.

Iedere school kwam met haar 9 beste athleten van diverse leeftijden uit.

Van de lagere scholen won Scherpenheuvel de eerste prijs en Groot Kwartier de tweede.

Bij de Mulo en Ambachtsscholen was de Schroederschool winnaar en het St. Thomas College tweede.

Lagere school.

De individuele prestatie waren:

1e pr. 60 m hardlopen jongens 14 jaar.

Supriano Groot Kw. 32 sec.

2e pr. Dinnerskoek Scherpenheuvel 8,5 sec.

2e pr. Steba Scherpenheuvel 8,5 sec.

Verspringen jongens 13 jaar:

1e pr. Inensja Scherpenheuvel 4.45 m.

2e pr: Tilman Groot Kw. 4,31 m.

3e pr. Martis Scherpenheuvel 4,13 m.

Hoogspringen 12 jaar:

1e Francisca Scherpenheuvel 1.80 m.

1e Ruben Groot Kwartier 1,80 m

2e Renee Will. de Zwijgerschool 1.48m

3e Nebbeling Schroederschool 1.45m.

Athletiek Mulo en Ambachtsscholen:

1e pr. 80 m. jongens 16 jaar, Snijder St. Thomas Coll. 9.

2e prijs Hypolite St. Thomas Coll. 9,8

3e pr. Verplaatst Scherpenheuvel 9,9

Verspringen jongens 18 jaar:

1e pr. Visser Schroederschool 4.95 m.

2e pr. Kap Scherpenheuvel 4.93 m.

3e pr. Vos St. Thomas Coll 4.88 m.

Hoogspringen jongens 14 jaar.

1e pr. Mebbeling Schroederschool.

....

K.S.C.

Suriname:

Gisteren speelde de club Olympia tegen het elftal van de K.S.C. Curaçao verloor deze wedstrijd met 2—1. Morgen zal de beslissende wedstrijd gespeeld worden.

Program:

Morgen op het K.S.C.-terrein op Rif voetbalwedstrijd tussen D.S.C. en Dos Caminos.

Baseball: Detroit — Players.

Bekendmaking.

De Directeur van het Departement Sociale- en Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat vanaf heden de aanvragen voor de uitvoer van goederen naar het eiland Bonaire vergezeld dienen te gaan van een opgave van de kostprijs en van de aanbiedprijs dier goederen.

DE DIRECTEUR,
J. H. van Boven.

ARUBA

UIT ARUBA GEZET.

Het Caraïbische Arbeidscon-s protesteerde tegen de be-erde uitzetting van Aruba van A. Marshall, een leidend poli-us en vakbondleider in Grena-. Het congres zeide, dat men n Britsen staatssecretaris voor lonïen Creech Jones zal ver-eken uitleg te vragen aan de ederlandse regering (Kingston,) 5.9).

DEMONSTRATIE VOOR AFSCHEIDING.

Met Henny Eman en/of zijn ons en vrienden aan het hoofd, den des middags grote rijen to's door Oranjestad, San Ni-las, om een ieder op te roepen oor een grote demonstratie op . Zondag 7 September. Men oet verzamelen voor de Fra-rsschool, zet het programma, n 10 uur; alle Arubanen moeten anwezig zijn, zonder onder-theid, voor de afscheiding van ruba en Curaçao. Het is beslis-tend. Er is muziek, redevoering n transport gratis.

Wij geloven niet, dat het looier kan; met alles wordt de lassa naar een demonstratie ge-okt om bedrogen uit te komen.

CURAÇAO

SCHEEPSBERICHTEN.

5 September 1947.

Federal Ranger van Aruba; Nero van Maracaibo; Clio van Santo Domingo; Kralendijk naar Bonaire; Castor van New Orleans.

O.L.V. VAN COROMOTO.

Morgen zal er in de pro-cathedrale kerk van de H. Anna de Hoogmis om 9 uur worden opgedragen ter ere van Onze Lieve Vrouwe van Coromoto, de patrones van Venezuela.

Missie Nieuws

DE MISSIE TE SANTA MARIA.

In verband met de missie te Santa Maria zijn er enige wijzigingen gebracht in de kerkdiensten.

Zondag, morgen dus, zijn er drie H. H. Missen en wel om 5.30, 7.30 en 8.45 uur. De H. Mis van 7.30 uur is de kindermis.

Iedere avond gedurende de missie is er om 7 uur meditatie.

Tijdens de missie is op weekdagen de H. Mis om 5 uur, waarna direct gepreekt wordt. Er wordt voor gezorgd, dat de preek om 5.45 uur is afgelopen. Dus eenieder kan de H. Mis en de preek bijwonen en toch op tijd op zijn werk zijn.

Nieuws van overal

BESCHULDIGINGEN.

In een officieel rapport aan den president van de Veiligheidsraad beschuldigde de republikeinse regering het Nederlandse leger van inzetten met volle militaire kracht „op typische fascistische manier". De republikeinse regering beschuldigt het Nederlandse leger tevens ook van onmenselijke gewelddaden (5.9).

SENATOR VANDENBERG OVER HULP AAN EUROPA.

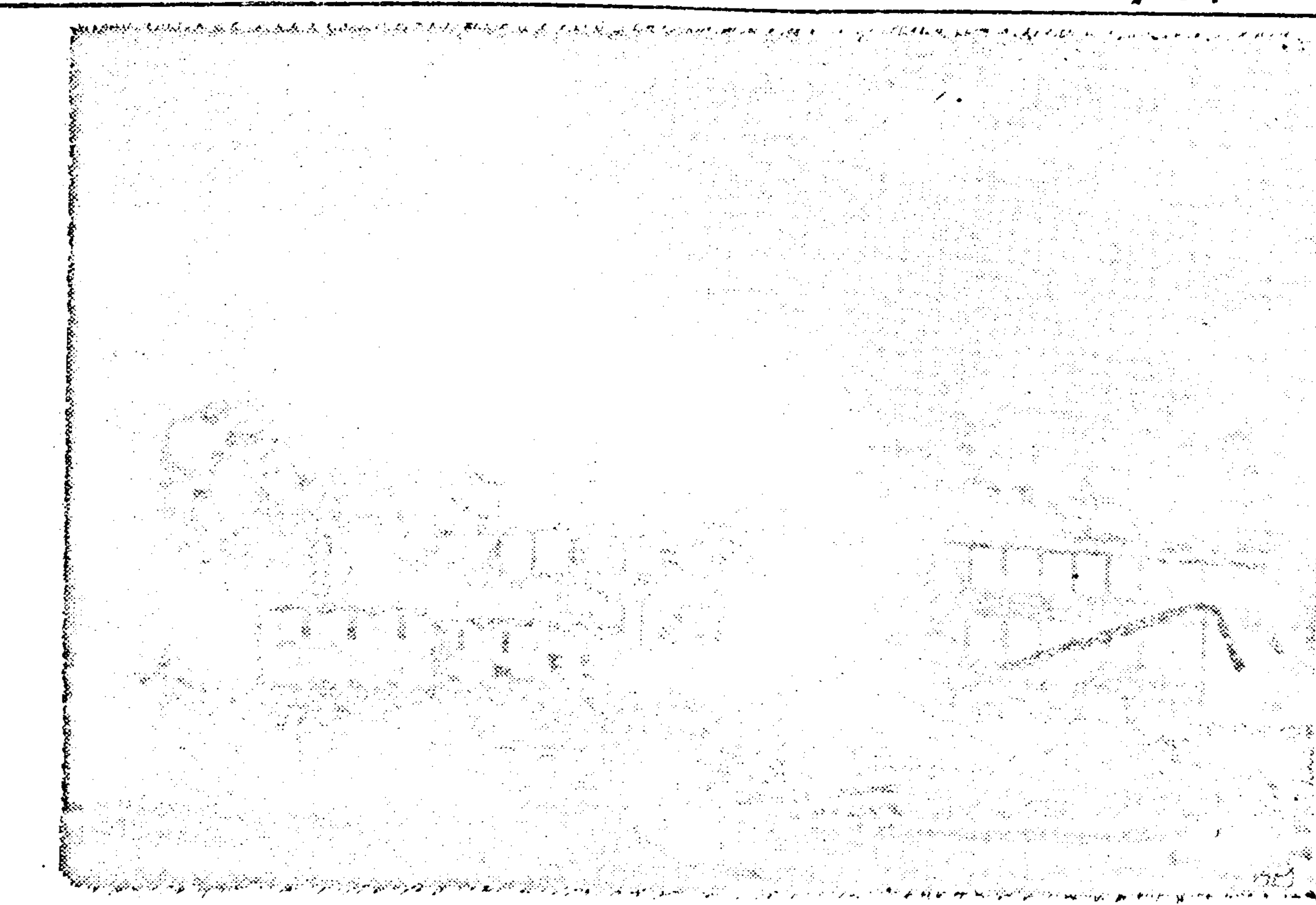
Senator Vandenberg, een republikein van Michigan, zeide dat het Congres geen blanco chèque zal uitschrijven om Europa te helpen en doet een beroep op het Witte Huis om volledige details te geven bij elk spoedgeval, waarvoor een extra zitting van het congres wordt bijeengeroepen.

Op zijn eerste persconferentie na zijn terugkeer van de Interamerikaanse conferentie te Brazilië, zeide Vandenberg dat „het congres niet in het duister zal werken". Hij voegde eraan toe: „Wij zullen geen 'blanco chèques' uitschrijven."

De Wetgever uit Michigan, voorzitter van het comité van Buitenlandse Zaken in het senaat, legde er de nadruk op, dat de volgende zet van het Witte Huis moet komen door de verslaggevers mede te delen, dat de Republikeinse Congresleden niet voornemens zijn in deze tijd voor een speciale zitting bijeen te komen. Vandenberg zeide, dat er geen biezondere zitting gehouden zal worden, tenzij president Truman zelf een vergadering bijeen laat roepen.

Vandenbergs uitdaging aan de regering om met feiten voor de dag te komen, waaruit de nood in Europa zou spreken, werd gevolgd door een grimmige schildering van de toestanden door ondersecretaris Robert Lovett.

Woensdag jl. vertelde Lovett aan de verslaggevers, dat de toestand zich zo vlug ontwikkelt, dat de Amerikaanse hulp misschien voor eind 1947 nodig zal zijn. Hij zinspeelde ook op een speciale zitting van het congres. Binnengekomen rapporten over de economische toestanden duiden aan dat de export van de Verenigde Staten gedurende de maand Juli 7% lager is dan in de maand Juni. Dit wordt beschreven als motief dat de landen om hun dollars te sparen niet meer bij de Verenigde Staten gaan kopen (Washington, (AP) 5.9).

Een fabrieksbrand in de Verenigde Staten, die een schade van $ 300.000 veroorzaakte.

DEENS EILAND IN GEVAAR

Deense marine-autoriteiten deelden mede, dat vier schepen onder Russisch bevel staand begonnen zijn met het storten van ammunitie in de zee vlak bij de kusten van het kleine Deense eiland Christianse ten Oosten Bornholm gelegen. Zij begonnen bij zonsopgang te storten ondanks de Deense bezwaren. De Denen hebben de Geallieerde Controleraad te Berlijn gevraagd om het storten van ammunitie te beletten, daar dit een gevaar inheid voor de vissers en de plaatselijke bevolking.

De Deense marine-autoriteiten konden geen verbinding krijgen met de Russischeofficieren aan boord van de schepen om hen te verzoeken met het storten te wachten totdat de Geallieerde Controleraad antwoord gegeven heeft op het verzoek van de Deense admiraliteit (Roenne, Bornholm, (AP) 4.9).

DE PAUS CANDIDAAT VOOR DE NOBELPRIJS.

De directeur van het Noorweegse comité voor de Nobelprijs August Schou zeide, dat Paus Pius XII werd voorgesteld als candidaat voor de nobelprijs van het jaar 1947. Onder de andere voorgestelde candidaten zijn de Tsjechische President Eduard Benesj, de Indische leider Mahatma Gandhi, de directeur van de internationale voedsel en landbouworganisatie Sir John Boyd en de vroegere directeur van de Unrra Herbert Lehman.

Er was nog een voorstel om de prijs te verdelen tussen Mevrouw Eleanor Roosevelt, de weduwe van president Roosevelt en de vroegere ambassadrice van Rusland in Zweden Mevrouw Alexandra Kollontay (Oslo, (AP) 4.9).

EEN STROP.

Douane-ambtenaren te Genua berichtten, dat zij een ton suiker en vijftig kilo sigaretten gisteren in beslag namen aan boord van het Braziliaanse schip „Santarem" (Genua, (AP) 4.9).

NIEUWS VAN OVERAL.

— Het kantoor van President Auriol van Frankrijk zeide, dat Auriol in geen geval het aftreden van Ramadier zal aanvaarden.

— De minister-president van Australië maakte bekend, dat Australië 150.000 ons goud verkocht heeft aan Engeland om te helpen in de huidige dollarcrisis.

— West Europa zal in de komende vier jaren 15 millioen ton aan koopvaardijruimte bijbouwen volgens het Marshallplan.

— Constantin Rodionow, de Russische ambasadeur in Griekenland, werd van zijn post ontheven. Hij zal ergens anders geplaatst worden. Men weet niet of hij een opvolger zal krijgen.

RUDOLF PAUL VLUCHTTE.

Het onder Brits toezicht staande blad „Telegraf" te Berlijn zeide, dat Rudolf Paul, hoofd van de regering in het door de Russen bezette Thuringen verdwenen is zonder enig spoor achter te laten. Hij wordt sedert Maandag vermist. Eveneens worden vermist zijn echtgenote, zijn tolk en twee officieren van de politie. De auto van Paul werd het laatst gezien op de autobaan nabij Beelitz in de richting Berlijn. De andere auto, waarin zijn vrouw reed, werd Dinsdagnacht gevonden nabij het station te Potsdam in de Sovjetzone.

Het blad voegde er aan toe, dat de eerste geruchten luidden, dat hij vermoord zou zijn. Nu echter is het zeker, dat hij vluchtte (Berlijn, (AP) 5.9).

WAT DE SULTAN VAN PONTIANAK ZEIDE.

In een speciaal persgesprek met het conservatieve blad 'Sun' te New York besprak de sultan van Pontianak langdurig de Indonesische toestand. De sultan, die in het hotel 'Drake' verblijft vertelde o.a. dat tweederden van de 75 millioen inwoners zich bitter verzetten tegen de Indonesische Republiek, die grotendeels beheerst wordt door te Moskou geoefende revolutionnairen. Hij wees er op, dat het grootste gedeelte der Indonesiërs voelt voor een Federale Unie zoals de Verenigde Staten. Hij voegde er aan toe, dat de meeste inwoners van Indonesië zullen gaan vechten tegen de Republiek als de Nederlanders niet doorgaan met vechten.

Uit een proclamatie van Djokjakarta blijkt, dat het Republikeinse leger werkuren heeft volgens de regeling van het arbeidersverbond. De soldaten werken iedere dag met uitzondering van Zondag en van door de Republiek erkende feestdagen (Aneta).

[Wat doen de soldaten als het vechten geblazen is op Zondag — Red.]

DE NICOLA TEKENDE DE VREDESDOCUMENTEN.

Enrico de Nicola, president van de Italiaanse Republiek, tekende het ratificatieverdrag van het vredesverdrag van Italië. De documenten dragen het zegel van het Hoofd van de Staat en werden mede ondertekend door minister Sforza. Zij zullen heden door een specialen koerier naar Parijs gebracht worden waar de Italiaanse ambassadeur Pietro Quaranize zal deponeren. Met de tekening van de stukken werd de quaestie opgelost, wie zou moeten tekenen. Tevoren was medegedeeld, dat Sforza alleen zou tekenen, doch de minister van Buitenlandse Zaken Sforza hield vol, dat de documenten getekend moesten worden door het Hoofd van de Stad en dat hij slechts behoefde mede te ondertekenen. (Rome, (AP) 6.9).

BRAZILIË SCHENKT ONDERSCHEIDING.

De Braziliaanse ambassadeur in Rusland Mario de Pimentel Brandao overhandigde den ambassadeur der Verenigde Staten, generaal W. B. Smith, namens de Braziliaanse regering de orde van 'Militaire Verdienste'. Dit werd Smith verleend voor zijn verdiensten gedurende de oorlog als chefstaf van Eisenhower. (Moskou, (AP) 6.9).

KANKERBESTRIJDING.

Enige goede resultaten in de behandeling van kanker in de borst door gebruikmaking van een grote hoeveelheid van de mannelijke hormoon Testosterone werden bekend gemaakt op het vierde internationale kankeronderzoekingscongres te St. Louis door Dr. Antonio Prudente uit Sao Paulo in Brazilië. Prudente zeide, dat het percentage der gevallen, waarbij de kanker niet meer terugkwam, nadat de borsten operatief verwijderd werden, verdubbelde, wanneer de hormoon werd toegepast.

Hij zeide, dat het belangrijk hielp tegen het terugkomen van de kwaal zelfs na vijf jaren.

Bij een andere groep vrouwen, waar de kanker reeds in een vergevorderd stadium was, zodat zij niet geopereerd kon worden, diende men dagelijks inspuitingen van hormonen toe. De pijn werd in de meeste gevallen minder en het leven werd gerekt.

WAARSCHUWEND VOORBEELD.

Het Aziatische temperament is onberekenbaar. Apathie, volgzaamheid, onverschilligheid, philosophische berusting, kunnen plotseling omslaan tot actieve fanatieke wreedheid, die geen enkel menselijk recht meer ontziet. Wij hebben dat in Indië van het republikeinse extremisme ervaren, en de bevolkingen van Java en Sumatra met inbegrip van Nederlanders en vreemdelingen ervoeren het nog dagelijks.

Nu komen de ontstellende berichten over de moordpartijen en slachtingen in Voor-Indische Pundjab, nadat de Britse verantwoordelijkheid voor rechtsorde en veiligheid ophield, in volle verschrikking zijn uitgebroken.

Het behoort tot de Nederlandse verantwoordelijkheden als nog altijd souverein oppergezag in Indonesië, om er voor te zorgen dat zulke rampen niet over de Indische bevolkingen van de archipel komen, en dat geen Djokjaas machtsinstrument in handen van onverantwoordelijke vechtersbazen zich gaat uitstrekken over bevolkingsgroepen, in en buiten de republiek, die daarvan niet gediend zijn en die haar bescherming van Nederland verwachten. Door talrijke infiltraties en intimideringspogingen tot ver buiten het republikeinse gebied heeft het Djokjase extremisme gepoogd aanhang af te dwingen door terreur.

Daartegenover stelt Nederland het staatkundige beginsel van Linggadjati, dat aan de bevolkingen van Indonesië de vrije keuze wil waarborgen van welke plaats zij in de straks vrije en souvereine Indonesische Federatie, of rechtstreeks ten aanzien van het Koninkrijk willen innemen. Van deze opzet heeft de buitenwereld nog niet veel kunnen of willen begrijpen.

Het wordt nu hoog tijd om haar dat duidelijker te maken door onverwijld over te gaan tot de organisatie van de Indonesische Federatie en van een interim regering daarvoor, met al die gebieden die daartoe thans bereid zijn. Voor de republiek, mits zij de spelregels van Linggadjati wil volgen, is daarin een plaats, maar wanneer zij niet wil, moet de rest van Indonesië niet op haar behoeven te wachten.

De regering heeft onlangs een rijksconferentie in het uitzicht gesteld, een met West-Indië, maar ook de meer omvattende, die het gehele rijk zal betreffen. Een voor heel de wereld duidelijk plan voor de Indonesische Federatie, waarbinnen elk Indonesisch volk (en er zijn er vele) zijn recht en veiligheid zal kunnen vinden, dient daaraan vooraf te gaan.

Dit is een hervormingsplan waar de Veiligheidsraad geheel buiten staat, en waarmede hij zich ook niet heeft getracht te bemoeien, al beging hij het onrecht en de discriminatie om de republiek wel, maar de staten Oost-Indonesië en West-Borneo niet tot de raadstafel toe te laten. Door deze even onwelwillende als onrechtmatige houding van de Raad hebben de Malino-staten in Indonesië misschien iets aan „gezicht" verloren.

Een spoedige en duidelijke organisatie van de Indonesische Federatie, een bevestiging daarvan door de rijksconferentie, die weer de inleiding moet zijn voor de uiteindelijke wettelijke hervorming van het rijk, zal de juiste verhoudingen en waarderingen kunnen herstellen en Indië kunnen helpen behoeden voor rampen zoals die welke zich nu in de Pendsjaab afspelen.

OPHITSING DOOR MASJOEMI.

Naar ons uit Batavia wordt gemeld, beschikt men daar thans over vele bewijzen voor het optreden der Masjoemi tegen niet-Mohammedanen in de Oosthoek van Java. Grote, tot godsdienstwaanzin opgezweepte groepen voeren rampok-aanvallen op Chinese woningen uit, doch tevens is hiertegen reeds bij de bevolking een reactie merkbaar, welke reactie ook weer met de hevigste geweldpleging gepaard gaat.

Daarbij worden o.a. Kiaji's (godsdienstleraren) op dezelfde wijze in stukken gesneden als zij zelf dit Chinezen, Menadonezen, Ambonezen, politieagenten en Indo-europeanen hebben gedaan.

•

Zo werd op 13 Augustus de Kiaji Moenri door de bevolking vermoord, omdat hij had aangezet tot het vermoorden van Chinezen, Madoerezen e.a. De Masjoemi-activiteit schijnt sindsdien in die streek te zijn geluwd.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze inniggeliefde moeder en grootmoeder

EMELI C. HARTZ.

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag om 4.30 uur.

Sterfhuis: Verlengde Naniesteeg 1.

Jacob M. Curiel
George A. Curiel
Antonio Hernandez
Edward Profeet
Camila Hernandez
Nilda Hernandez
Elias Hartz
Moises Hartz.

Kennisgeving

Door deze delen ondergetekenden aan hun cliëntele mede, dat hun kantoren met ingang van 1 Sept. j. l. verplaatst zijn naar: Pietermaaiweg 18

Baiz Agencies Corp. TEL 1268 — Latin-Am. Trading Co. TEL 1926

Aanvang der scholen.

Alle scholen der fraters beginnen niet op 8 September maar op Donderdag 11 September.

De Directeur van het St. Thomas-College.

Gouvernementsplannen in Suriname

Naar aanleiding van de reis van den Surinaamsen Administrateur van Financiën Sprecken, heeft Gouverneur Brons aan de Staten van Suriname een rapport gestuurd, waaruit wij het volgende lichten. Hieruit blijken de verschillende veraderingen en eventuele verbeteringen, die het Gouvernement van Suriname wil aanbrengen.

Allereerst komt er een nieuwe organisatie en uitbreiding van de Rechterlijke Macht. Het politietoezicht zowel in Paramaribo als in de districten, moet worden verbeterd en uitgebreid.

Het gevangeniswezen zal belangrijk worden verbeterd.

De opbrengst van het domein moet zo hoog mogelijk worden opgevoerd, waartoe een uitbreiding en een betere outillering, zowel van de mijnbouwkundige als van de bosbouwkundige dienst noodzakelijk is.

De sociale toestand van de bevolking zal verbeterd worden en biezondere aandacht zal besteed worden aan immigratie en kolonisatie. De diensten van Landbouw, Economische Zaken en het landbouwproefstation zullen ondergebracht worden in een nieuw departement. De medische zorg zal worden uitgebreid en zo spoedig mogelijk zal een nieuw hospitaal te Paramaribo worden opgericht.

De huisvesting van de overheidsdiensten zal worden herzien en er zullen huizen gebouwd worden voor ambtenaren.

Er wordt opgericht een nieuw departement van Economische Zaken en Handel.

Bij de te verwachten opbloei van het economisch leven in Suriname zullen zware eisen gesteld worden van de dienst van Openbare Werken en Verkeer, aangezien voor het openleggen van het land, het aanleggen van nieuwe wegen en het in cultuur brengen van gronden dringend noodzakelijk is. Het ligt in het voornemen de bestaande technische diensten zoals de landsspoorweg, de autobusdienst, de posterijen, de lands-telegraaf en telefoondienst, 's Lands-hospitaal e.d. in afzonderlijke overheidsbedrijven te organiseren.

De aandelen van het Gemengd Bedrijf Vaartuigendienst zijn inmiddels door het Gouvernement overgenomen. Deze dienst zal in de vorm van een Naamloze Vennootschap onder direct toezicht van het Gouvernement blijven voortbestaan.

Gestreefd zal worden naar een economisch verantwoord en rendabel bedrijf, waarbij echter het belang, dat het land heeft bij een doelmatige en goedkope verbinding te water, op de voorgrond zal staan.

Het verkeer te water en te land zal voortdurende zorg eisen. Nagegaan wordt of in hoeverre door verbetering van de thans bestaande spoorweg het verkeer op de weg kan worden ontlast.

Biezondere zorg zal worden bestaan aan het toezicht op de inning en besteding van 's Landsfinanciën, waarbij enerzijds ernaar zal worden gestreefd de opbrengst van de middelen zo hoog mogelijk op te voeren en andererzijds voor een zo zuinig en doelmatig mogelijke besteding van de landsmiddelen zorg te dragen. Nauwkeurig zal worden nagegaan welke behoeften het Land heeft en op welke wijze op de meest doelmatige en economische wijze daarin kan worden voorzien, waarna gezocht zal moeten worden naar de middelen om de uitvoering van de noodzakelijk geachte maatregelen mogelijk te maken. Waar het te verwachten is, dat zulks van het Land zware financiële offers zal vergen, is het een eis van rechtvaardigheid, dat de daaruit voortvloeiende fiscale lasten zo billijk mogelijk over de gehele bevolking worden verdeeld, rekening houdende met ieders financiële draagkracht.

Als een vereiste voor een gezond financieel beleid moet dan ook gesteld worden, dat de belastingdienst zodanig wordt gereorganiseerd en geoutilleerd, dat deze aan de daaraan te stellen zware eisen kan voldoen. Zulks zal medebrengen een aanzienlijke uitbreiding van ambtelijk apparaat van de belastingdienst en een specialistische opleiding van de betrokken ambtenaren, waarbij, naast de vakkundige ontwikkeling, aandacht geschonken zal worden aan de karaktereigenschappen, welke deze ambtenaren moeten bezitten voor de oefening van hun moeilijke taak. Naast de belastingdienst zal moeten worden gesteld een speciale belasting-accountantsdienst.

Daar het ambtelijk apparaat niet voldoet, moet reeds nu de grondslag gelegd worden voor een behoorlijke reorganisatie. Allereerst zal begonnen worden met de technische herziening van de salarisschalen, maar daarnaast zullen de eisen voor het vervullen van een functie hoger gaan liggen dan nu het geval is.

Om zich de nodige geschiktheid en bekwaamheid te verwerven zullen er cursussen voor ambtenaren worden ingesteld en zal men ambtaren ter opleiding naar Nederland sturen.

Om op korte termijn in het tekort aan geschoold personeel te voorzien zal het gouvernement detachering bevorderen van Nederlandse en Nederlands Indische ambtenaren en dit zolang het nodig is.

De aanschaffing van het voor de uitbreiding van de dienst nodige materiaal zal zware eisen stellen aan 's Landskas. Daarbij treedt niet eens zo zeer op de voorgrond het zorgen voor de daartoe benodigde gelden, dan wel het verkrijgen van deviezen van die landen, vanwaar de goederen moeten worden betrokken. In verband hiermede dient ook onder het oog te worden gezien, op welke wijze de door Nederland uit hoofde van het Welvaartsfonds of uit anderen hoofde beschikbaar gestelde of beschikbaar te stellen geldmiddelen naar Suriname kunnen worden over gemaakt. Het beheer van 's Lands financiën zal dan ook intensief moeten worden gekoppeld aan het deviezenbeleid, in die zin dat naast de gewone begroting telkenjare een deviezenbegroting moet worden opgesteld.

De wellicht voornaamste factor, die de verwezenlijking van de voorgenomen voorzieningen moet mogelijk maken, is het verkrijgen van de daarvoor benodigde middelen.

Normaliter zijn slechts drie mogelijkheden voor het verkrijgen van geldmiddelen aanwezig:

1o. het verwerven van eigen inkomsten hetgeen dus voor de Staatshuishouding betekent het heffen van belastingen of het verkrijgen van opbrengsten van diensten en goederen (domeinen);

2o. het sluiten van leningen;

3o. bijdragen van derden; waarbij wellicht nog als vierde middel gevoegd kan worden het verkopen van bezittingen.

De bestudering van de vraag welke van deze middelen moet worden toegepast om de financiering van het Overheidsapparaat mogelijk te maken, vormde de kern van de besprekingen, welke aanvankelijk door mij en later door den Administrateur van Financiën in Nederland zijn gevoerd.

Uit de aard der zaak moet er naar gestreefd worden de eigen uitgaven door eigen inkomsten te dekken. De mogelijkheid om een land onafhankelijk te maken en te houden hangt zo nauw met dit principe samen dat er geen middel onbeproefd moet worden gelaten teneinde dit doel te bereiken.

Daarnaast is het verantwoord voor uitgaven, welke het verkrijgen van kapitaalsgoederen ten doel hebben of die thans reeds gedaan moeten worden om toekomstige baten af te werpen, leningen te sluiten, welke dan uit de eigen middelen over langere termijn kunnen worden afgelost. Vermits het echter te betwijfelen valt of Suriname in de naaste toekomst in staat zal zijn uit de beide genoemde bronnen het nodige geld te putten voor de verwezenlijking ook van de bestuurlijke opbouw van het Land, heeft, zoals hierboven reeds werd medegedeeld, de Regering zich bereid verklaard, voor de voorziening in de financiale behoeften tot het vervullen der bestuurstaak in Suriname, op werkelijke wijze hulp en medewerking te verlenen. In verband hiermede zal het nodig zijn, naast de opstelling van het uit het Welvaartsfonds te financieren „Welvaartsplan" ook een „algemeen reorganisatieplan" voor Suriname op te stellen, aan de hand waarvan in de middelen ter financiering van de bestuurstaak in Suriname, in de eerstkomende jaren zal kunnen worden voorzien.

Het ligt in het voornemen, met medewerking van de hierboven genoemde deskundigen de opstelling van dit financieel plan met spoed ter hand te nemen, teneinde dit aan de Staten te kunnen voorleggen. In afwachting van dit goed gefundeerd en wel-overwogen plan, zal echter reeds aanstonds een aanvang moeten worden gemaakt met het treffen van een aantal voorzieningen welke geen uitstel kunnen lijden, zodat voor de onmiddellijke financiering daarvan een oplossing moest worden gevonden. Bij het terzake gepleegd overleg is de mogelijkheid van terugkeer tot het oude stelsel ener gesubsidieerde begroting, als volstrekt ongewenst buiten beschouwing gebleven.

Een door de Regering te geven toezegging tot het verstrekken van een bedrag à fonds perdu, bleek wegens het vooralsnog ontbreken van de voor de vaststelling van dit benodigde gegevens, op grond van Nederlandse budgetaire bezwaren evenmin mogelijk. Als practische oplossing is daarom aanvaard dat de noodzakelijke uitgaven voor de Surinaamse begroting voor zover die niet gedekt kunnen worden uit gewone middelen c.q. uit leningen, in afwachting ener nadere verrekening voorlopig geput zullen worden uit het Welvaartsfonds.

Na vaststelling en goedkeuring van het algemeen reorganisatie en financieringsplan zal dan worden beslist op welke wijze de financiering in de toekomst zal plaats vinden, of het welvaartsfonds dientengevolge aanvulling behoeft, dat wel de nodige verrekening op andere wijze zal worden geregeld.

Door deze oplossing, waarmede blijkens de eerdergenoemde rede van den Minister Lieftinck door de Regering geheel wordt ingestemd (zie Handel, t.a.p. blz. 933, 2e kolom) is derhalve bereikt dat de financiering van de noodzakelijke Overheidsuitgaven zowel op economisch als op bestuur-budgetair gebied, zonder verdere tussenkomst van de Regering voor de naaste toekomst verzekerd is.

Zoals hierboven reeds werd opgemerkt zou een vierde middel tot het verkrijgen van budgetaire middelen kunnen worden gevonden in de verkoop van eigendommen.

Met name valt hierbij te denken aan verkoop door het Gouvernement van voor landbouwveeteelt of andere blijvende exploitatie geschikt gemaakte gronden, in verband waarmede de vraag of er aanleiding bestaat de tot heden gevolgde gedragslijn, waarbij gronden uitsluitend in erfpacht of in huur worden uitgegeven, te vervangen door een systeem van uitgifte in eigendom, dezerzijds bereids in ernstige studie is genomen.

Door de aanvaarding immers van dit beginsel zou een tweeledig gunstig resultaat kunnen worden verkregen, daar het Gouvernement hierdoor de beschikking zou verkrijgen over geldmiddelen welke weder nader voor de opbouw van het land kunnen worden besteed, terwijl daardoor tevens de band met de grond voor de bewerkte daarvan wordt verstrekt en deze er eerder toe kan overgaan ter verbetering van zijn grond belangrijke kosten te besteden.